

İPEKLİ MENDİL

İpek fabrikasının geniş cephesi, ayla ışıldadı. Kapının önünden birkaç kişi, acele acele geçtiler. Ben, isteksiz, nereye gideceği meçhul adımlarla ilerlerken kaptan arkamdan seslendi:

"Nereye?"

"Şöyle bir gezineyim, dedim."

"Cambaza gitmiyor musun?"

Cevap vermediğimi görünce ilâve etti:

"Herkes gidiyor. Bursa'ya daha böylesi gelmemiş."

"Hiç niyetim yok." dedim.

Yalvardı, yalvardı, beni, fabrikayı beklemeye razı etti. Biraz oturdum, bir sigara içtim, bir türkü söyledim. Sonra canım sıkıldı. "Ne etsem?" dedim. Kalktım, kapıcı odasındaki çivili bastonu aldım, fabrikaya dolaşmaya çıktım.

Kızların çalıştığı kozahâneyi geçer geçmez bir pıtırta işittim. Cebimdeki elektrik fenerini yaktım. Etrafı taradım. Fenerin gür ışığında kaçmaya çabalayan iki çıplak ayak Kapıcı odasına hırsızla birlikte girdik. Kapıcının sarı ışıklı fenerini yaktım. Ay, bu ne küçük hırsızdı böyle! Ellerimin içinde kırarcasına sıkıştırdığım eli ufacık, gözleri pırıl pırıl. Neden sonra gülmek için, hem de katıla katıla gülmek için ellerini bıraktım.

Bu sefer küçücük bir çakı ile üzerime hücum etti. Ve çapkın, beni küçük parmağımdan yaraladı. Sımsıkı yakaladım keratayı. Ceplerini aradım. Bir parça kaçak tütün ve gene aynı sıfatlı bir iki sigara kâğıdı, temizce bir mendil buldum. Kanayan parmağıma onun kaçak tütününden bastım; mendili yırttım ve elimi ona bağlattım. Kalan tütünle de iki kalın sigara sardık, ahbapça konuştuk.

On beş yaşında vardı. Hani böyle şey âdeti değildi ama gençlik işte. Birisi ondan ipekli mendil istemişti, hani canım anlarsın ya, âşıklısı, sevdalısı, komşu kızı işte. Para da yok ki gidip çarşıdan alsın. Düşünmüş taşınmış; aklına bu çare gelmiş. Ben:

"Peki, dedim, imâlâthâne bu tarafta, sen aksi tarafta ne arıyordun?"
Güldü. İmâlâthânenin nerede olduğunu o ne bilecekti?

Birer de benim köylü sigarasından yaktık, iyice ahbap olmuştuk.

Halis Bursalıydı, doğma büyüme. İstanbul'a değil Mudanya'ya bile koca ömründe - bunu söylerken yüzünü görseydiniz- bir defacık inmişti.

Emir Sultan'da, ay ışığında, kızak kaydığımız zamanlar, benim de aynı bu tonda, bu kıvamda arkadaşlarım olmuştu. Eminim ki, bunun da onlar gibi, uzaktan sesini duyduğum Gökdere'nin havuzlarında derisi karardı. Biliyorum ki mevsim mevsim meyvelerin kabuğunun rengini alıyor.

Baktım, yeşil üst kabuğu düşmüş bir ceviz esmerliğiyle esmerdi. Yine bir ceviz

beyazlığıyla beyaz ve gevrek dişleri vardı. Ben bilirim, yazın başlangıcından tâ ceviz mevsimine kadar Bursa çocuklarının elleri erik ve şeftali, çizgili mintanlarının kopmuş düğmelerinden gözüken göğüsleri fındık yaprağı kokar. O sırada kapıcının saati on ikiyi çaldı. Nerede ise cambaz bitecekti.

"Kaçayım." dedi.

Onu, ipekli mendili vermeden gönderdiğime müteessir (üzüntülü) düşünürken, dışarıda bir gürültü ile silkindim. Kapıcı, söylene söylene içeri giriyordu. Arkasından da hırsız... Bu sefer ben kulaklarını çektim, kapıcı tabanlarını ince bir söğüt dalıyla epeyce haşladı. Bereket patron orada yoktu. Yoksa vallahi onu "Bu yaşta bir çocuk hırsız! Efendim, hapishânedeyatsın da akıllansın." diyerek polise verirdi.

Çok korkuttuk ağlamadı. Gözleri ağlamaya hazır çocukların gözlerine döndü ama dudaklarında ufacak bir titreme gözükmedi ve kaşları sabit, kararlı hallerini hiç bozmadılar. Yalnız biraz rüzgârlıydılar.

Bırakılınca azat edilmiş bir kırlangıç gibi fırladı. Ay ışığını ve esmer tarlasını, keskin bir kanat gibi sıyrarak kaçtı gitti. Ben, o zamanlar malların istif edildiği imalâthânenin üstündeki bölmede yatarım. Odam ne güzeldi. Hele mehtaplı gecelerde ne şirin olurdu.

Tam pencereme yakın bir dut ağacı vardı. Ay ışığı dut yapraklarından süzülür, odaya pâre pâre (parça parça) dökülürdü. Aşağı yukarı yaz kış pencereyi açık bırakırdım. Ne serin, ne tuhaf rüzgârlar eserd. Vapurlarda da çalıştığım için, rüzgârları kokularından lodos, poyraz, karayel, günbatımı diye tefrik eder (ayırır eder), tanırdım. Ne rüzgârlar battaniyemin üzerinden acayip birer rüya gibi gelip geçtiler.

Uykum çok hafiftir. Sabaha yakındı. Dışarıdan bir gürültü geliyordu. Dut ağacında birisi vardı. Korkmuşum ki kalkamadım, bağıramadım. Tam bu sırada da pencerede bir hayal belirdi.

Oydu, yavaşça pencereden sıyrıldı. Benim önümden geçerken gözlerimi kapadım, dolapları karıştırdı. İstifleri uzun müddet alan taran (darmadağın) etti. Sesimi çıkarmadım. Doğrusu bu cesarete karşı bütün malı alıp gitseydi, sesimi çıkarmayacaktım. Yarın patron:

"Ulan üstüne ölü toprağı mı serpilmişti hayvan!" diyerek bir tekme ile beni kovacağını bildiğim halde gık demedim.

Halbuki o, yine geldiği gibi bomboş, sessiz sedasız pencereden sıyrılıp gitti. Bu anda da bir dal çıtırtısı işittim. Düşmüştü. Aşağıya indiğim zaman, başına kapıcı ile beraber birkaç kişi birikmişlerdi.

Ölmek üzereydi. Sımsıkı kapalı yumruğunu kapıcı açtı. Bu avucun içinden bir ipekli mendil su gibi fişkırdı.

Ya... İyi, halis ipekli mendiller hep böyledir. Avucunun içinde istediğin kadar sıkır, buruşturursun; sonra avuç açıldı mı, insanın elinden su gibi fişkırdı.

(Sait Faik Abasıyanık, *Öyle Bir Hikâye*, YKY: İstanbul, 2006, s. 39 – 41